

זרע שמשון

פנינים יקרים וקצרים מתורת הגאון המקובל חסידא קדישא
הרב מוה"ר שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זלה"ה
מח"ס 'זרע שמשון' ו'תולדות שמשון' גלב"ע ו' אלול תקל"ט ומקום קברו לא נודע
שהבטיח שכל הלומד בספריו יזכה לישועות ונפלאות בבני חיי ומזוני

זרע שמשון הלימוד שמשיע ישועות

פרשת האזינו - סוכות תשפ"ו

596 איין

אמרות שמשון

ביאור שלושת הטעמים שכתב רש"י

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי (לב, א): ברש"י, האזינו השמים שאני מתרה בהם בישראל ותהיו אתם עדים בדבר שכן אמרתי להם שאתם תהיו עדים וכו', ועוד, שאם יזכו יבואו העדים ויתנו שכרם הגפן תתן פריה, והארץ תתן יבולה, והשמים יתנו טלם. ואם יתחייבו, תהיה בהם יד העדים תחלה, ועצר את השמים, ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואחר כך ואבדתם מהרה על ידי העובדי כוכבים.

מקשים המפרשים ממה שבפרשת נצבים (ל, ט) כתב רש"י שתי טעמים אחרים, ולמה לא פירש שם גם הטעם הזה, שאם יזכו יבואו העדים וכו'. ועוד קשה מדוע צריך שלושה טעמים.

ונראה לתרץ שהוצרכו שלשה טעמים נגד שלשה מיני פורעניות הבאות על ישראל חס ושלוש אם יתחייבו. א. הפורעניות הכתובות בתורה בתוכחות שאומר הקדוש ברוך הוא שיבואו עליהם אם יחטאו, וכנגד אלו פירש רש"י הטעם הראשון בפרשת נצבים בפסוק 'העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ, וכמו שכתב שם וזה לשונו, וכאשר תקרה אתכם הרעה יהיו עדים שאני התירתי בכם בכל זאת. ב. פורעניות אחרות שבאות מהמקרים המתהווים בעולם כגון מגפות ומלחמות, שמי שהוא טוב וצדיק הקדוש ברוך הוא יצילהו מפגעים רעים ולהיפך חס ושלוש הרשעים נכשלים ונלכדים בהם. וכנגד אלו פירש רש"י את פירוש הב' שבפרשת נצבים, הסתכלו בשמים ובארץ שלא שינו את מדתם וכו', ונתכוון לרמוז לישראל שאם ישנו את מדתם שלא לעשות רצונו של מקום יהיו נלכדים במקרה הזמן הבאים שלא כסדר ומנהג. ג. פורעניות הבאות מחמת המזל או לפעמים שהמקום גורם, וכנגד זה פירש טעם שלישי.

ולפי שבפרשת נצבים היה מדבר עם בני ישראל, משום כך לא פירש שם אלא שתי טעמים נגד שתי פורעניות, דהיינו אותן הכתובות בפרשת תוכחות שהקדוש ברוך הוא שולח אותן, או אלו שבאות בפגע ומקרה שהקדוש ברוך

הוא מציל מהם כל הצדיקים. אמנם בפרשת האזינו שמדבר עם שמים וארץ פירש רש"י דוקא את הטעם השלישי, שהשמים והארץ יתנו להם שכר ועונש לפי הכח הנשפע להם מתחלת ברייתם דהיינו כח המזל, או טבע המקום, וכאן דוקא כתב שאם יזכו יבואו העדים ויתנו שכרם, כדי לצוות להם שאף אם המזל לא יהיה טוב עם כל זה אם יזכו ישראל יהיו מחוייבים המזלות להשפיע להם טובה שהרי אין מזל לישראל וכו', וזהו מה שכתב שאם יזכו וכו' וכן להיפך חס ושלוש, ולכן הוצרכו שלשה טעמים, ומדויק מאד מה שכתב שניים בפרשת נצבים וטעם השלישי דוקא כאן בפרשת האזינו. (זרע שמשון פרשת האזינו אות א)

עונשם של הרשעים הוא פשוט וברור מצד השכל והסברה

'הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט א-ל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא' (לב, ד): בגמרא (תענית יא, א) א-ל אמונה ואין עול, כשם שנפרעים מן הרשעים בעולם הבא אפילו על עבירה קלה שעושין, כך נפרעין מן הצדיקים בעולם הזה על עבירה קלה שעושין. הקשה **המהרש"א** האיך למד את דין הצדיקים בעולם הזה מדין הרשעים בעולם הבא, הלא אדרבה יותר היה ראוי לומר להיפך, **כשם שנפרעים מן הצדיקים בעולם הזה** - דזה דבר שאנו רואים בעינינו איך שנענשין בעולם הזה, **כך נפרעים מן הרשעים בעולם הבא**, דאף שאין אנו רואים דבר זה, שהרי מתקיים רק בעולם הבא, מכל מקום לומדים זאת מדין הצדיקים.

ויש לתרץ את קושיית המהרש"א, שכוונת הלימוד הינו מצד הסברה והשכל, דהנה מצינו שהנביאים נתקשו על שלות הרשעים, כפי שאמר ירמיה הנביא (ירמיה יב, א) 'מדוע דרך רשעים צלחה'. וכן בפסוק (תהלים עג, ג) 'כי קנאתי בעוללים שלום רשעים אראה', ומתוך כך אנו למדים שהסברה נותנת שלרשעים יהיה עונש ויסורין אף בעולם הזה, ולכן תמהו ולא הבינו איך יתכן שיש לרשעים שלוה. אולם בעל כרחנו מוכרחים אנו לתרץ את שאלת הנביאים ולומר שהטעם שיש להם שלוה, משום שהקב"ה משלם להם שכר בעולם הזה על כל מצוה שעשו, כדי לטורדן מן עולם הבא וכפי שכתוב (דברים ז, י) 'ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו' וכמ"ש שם ברש"י שבכך יענוש לעולם הבא. וממילא מתוך שאנו רואים את השכר שמקבלים הרשעים בעולם הזה אנו למדים שבדאי יהיה להם עונש גמור לעולם הבא, שהרי נקראו שונאיו של מקום ורואים לעונש, וכל השכר שמקבלים בעולם הזה נעשה רק בכדי שיענושו לבסוף.

ובזה מתיישב כוונת דברי הגמרא בתענית הנ"ל, דכשם שנפרעים מן הרשעים בעולם הבא אפילו על עבירה קלה שעושין, לפי שבדאי אינו עתיד לרחם עליהם כלל

לעתיד לבוא, וכפי שאנו למדים מהפסוק 'ומשלם לשונאיו על פניו להאבידו' וגו', ואין שום צד בעולם לומר שהקב"ה יותר להם, שהרי הם נקראו שונאיו, כך נפרעים גם מן הצדיקים בעולם הזה על עבירה קלה שעושין, ואף על פי שהיה לנו סברה לומר הואיל שהם אוהבים את הקב"ה לא היה לו להקב"ה לדקדק כל כך אחריהם ולא יענישם לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שכן דרך האוהבים שלא להשגיח על כל דבר, לכך אמר הפסוק א-ל אמונה ואין עול, ללמד שהוא מעניש אף את הצדיקים. (זרע שמשון פרשתנו אות ב)

תורמים לזרע שמשון וזוכים לשנה טובה ומבורכת

02-80-80-500
05271-66450
347-496-5657

<https://www.zerashimchon.co.il/donation>

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

לעילוי נשמת

הרה"ח רבי אשר ענזיל בן הרה"ח רבי יעקב שזמא גאלרשטיין ז"ל נלב"ע סל"ו יום הקדוש תשפ"ו

הקדוש בני בן הרה"ח רבי יעקב

שזמא גאלרשטיין ז"ל נלב"ע יום הקדוש תשפ"ו

הרב הגאון רבי

אברהם בנימין ב"ר

מיכאל משה יהודה

וילברברג זצ"ל

אבד"ק פייטסבורג

מח"ס שו"ת מורח"ב ועוד

נלב"ע יום הקדוש תשפ"ו

הרה"ח רבי יחיאל

מיכל ב"ר גפתי צבי

ז"ל ענזיל

נלב"ע יום הקדוש תשפ"ו

מול בת רחל ע"ה

נלב"ע יום הקדוש תשפ"ו

אליעזר בן שמואל

ז"ל בבר

נלב"ע יום הקדוש תשפ"ו

ת.צ.צ.ב.ה.

ישיעה בכל

מדיני בן רחל

לישיעה והצלה בכל הענינים בריאות

איחוד ישיבה בשם מדיני בן רחל

הנ"ל והנ"ל כל שם השמות והדעות

ושייכות שורות שבות בקרב מדיני

עושר וברכה

אשר אנשיל דוד

הלוו בן גילי

לשפע ברכה והצלה בברכה

בכל עושר ואשר בקרב

הצלתה ועושר

ברוך צבי ניסים

בן שושנה לאה

לחלוצה נוריה בכל עניני יד

והצלה בברכה ובשפע בקרב

ויזכה לשפע ועושר רב

הצלתה ועושר

דניאל אורי

בן גרינה מלכה

לשפע ברכה והצלה בברכה

ובשורת שבות בקרב מדיני

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

הצלתה ועושר רב

על ידי הסוכה מבטלים גזירת גלות

למען ידעו דרתיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים אני ה' אלקיכם (ויקרא כג, מג): יש להבין מה הענין לדעת אם הקב"ה עשה להם את הסוכות תיכף בצאתם ממצרים או אחר כך, ולמה דיין הפסוק לומר 'למען ידעו וכו' כי בסוכות וכו' בהוציא אותם מארץ מצרים, דמשמע שעיקר הידיעה היא שהושבים בסוכות מיד כשיצאו ממצרים. ויש לומר כי ודאי טעם גדול וסוד פרטי יש באלו הסוכות, עפ"י מה שמצינו במדרש (פסיקתא דרב כהנא כ"ט) למה צוה הקב"ה לישראל לעשות סוכה תיכף אחר יום הכיפורים, שאם נתחייבו ישראל גלות ביום הכיפורים מחמת עונותיהם, יגלו לסוכה

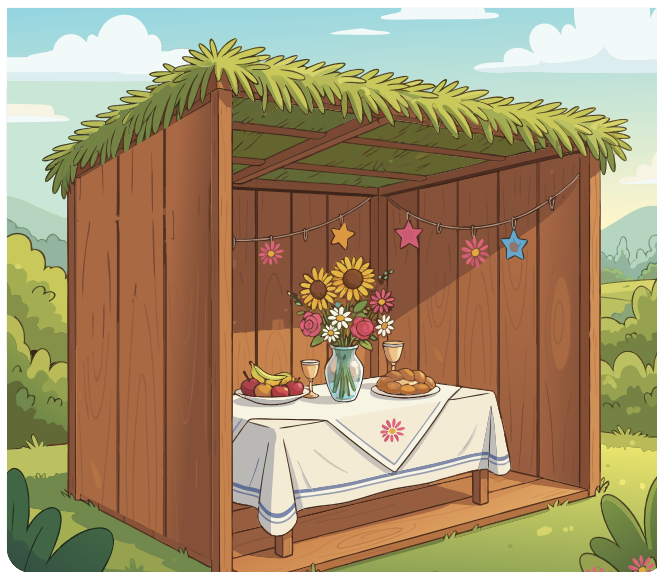
מביתם ויחשב להם כאילו גלו. וכן אומרים בנוסח התפלה קודם שנכנסים לסוכה, ובזכות צאתי מביתי החוצה יחשב לי בזה כאילו הרחקתי נדוד וכו'.

והנה אמרו בגמרא (ע"ז ה, א) שאם ישראל לא היו עושים את העגל לא היה להם עוד שעבוד מלכיות. וכן אמרו בגמרא (עירובין נד, א) 'חרות על הלוחות', חירות משעבוד מלכיות וכו', ולכאורה יקשה הלא הגלות כבר נגזר עליהם בברית בין הבתרים. ועוד יש להקשות לפי מה שכתבו המפרשים שהיות שלא השלימו המנין של ארבע מאות ושלשים שנה במצרים הוצרכו לירד בגליות אחרות, אם לא היו עושים את העגל כיצד היו עושים להשלים הגלות.

אלא ודאי שאכן משום כך תיכף שהוציאם ממצרים קודם זמנם, שזה גורם להם לרדת בגליות אחרות וכו"ל, כדי שלא יצטערו על זה ויחששו על עתידם איך ישלימו את חובת הגלות, משום כך עשה להם הש"ת סוכות, כדי שאם יזכו [-היינו שלא יחטאו בעגל] יהיו נפטרים מהגלות בסוכה זו. וזה הטעם שרצה הקב"ה שידעו הדורות הבאים שתיכף בצאתם ממצרים נתן להם נחמה זו על ידי הסוכות שעשה להם, כדי שישתדלו להיות זכאים, ולא יאמרו מה תועלת לנו להיות זכאים אם בין כך ובין כך אנו חייבים גלות. ואכן אם לא היו עושים את עון העגל היו נפטרים על ידי הסוכות מחוב הגלות.

וזהו הטעם שנשתנה הנס של ענני הכבוד מנס הבאר והמן, שעשו מצות סוכה זכר לנס של ענני הכבוד יותר ממה שעשו לענני הבאר והמן. כי זכירת הנס אינו על עיקר הנס של ענני כבוד, אלא על מה שהקיפם תיכף בצאתם ממצרים מטעם הנ"ל וללמדנו שעל ידי הסוכה אפשר להיפטר מחובת הגלות. (זרע שמשון פרשת וירא אות ג, ועיי"ש עוד הרחבת דברים נפלאים בענין זה)

פניני שמשון • ענייני סוכות ושמחת תורה

טעם שנרמז בסיום התורה הנס שהיה בימי המן

מענה אלקי קדם ומתחת זרע עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השם: (וזאת הברכה לג' כז): דרשו חז"ל (שמו"ר לה, ה) 'מעונה אלקי קדם' - אלו ישראל שבזכותן נברא העולם ועליהם (- בזכות התורה והמצוות שמקיימים-) העולם עומד, 'ויגרש מפניך אויב' - זה המן הרשע עיי"ש במדרש בהרחבה. ויפלא מאוד, מה לו למשה להזכיר מפלת המן בסוף וחתומת התורה, ומדוע מכל אויבי וצוררי ישראל בחרו חז"ל לומר שהאויב שעליו מדבר הפסוק זה המן.

ויש ליישב דהנה משה לפני מיתתו מגודל אהבתו לישראל הוכיחם ואחר כך נתן להם את התורה והתורה בהם שיקיימו את התורה שעליה העולם עומד. אולם היה משה מסתפק אם אכן יקיימו ישראל את התורה, שאף שקיבלו בהר סיני מכל מקום שם

הרי זה היה בכפיה ואמרו חז"ל (שבת פט, א) מכאן מודעה רבה לאורייתא. והיינו שיכולים ישראל לחזור בהם ולומר שלא קבלוה אלא מאונס. על

כן אמר משה מה שראה ברוח הקודש 'מעונה אלוקי קדם ויגרש מפניך אויב' שנרמז בזה מה שהיה עם המן הרשע, והיינו שנתכוון משה לרמוז בזה שעל ידי שיגרש את המן והניסים שיהיו באותו הדור הם יקבלו שוב את התורה באהבה גמורה, ואז מובטח שלא יעזבו את התורה לעולם, וממילא יהיה לתורה קיום לעולם. נמצא שבדקדוק בחר משה להזכיר את ענין נצחון ישראל נגד המן, כי באותו הדור נעשה המשך לקיום קבלת התורה. ורצה משה לרמוז זאת בסיום התורה להודיע שהתורה היא נצחית ולעולם תישאר אצל ישראל. (זרע שמשון פרשת וזאת הברכה אות ה)

לקשר סיום התורה עם תחילתה

'ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל' (דברים לד יב), 'בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ' (בראשית א א) יש לקשר את סיום התורה עם תחילתה עפ"י מה שאמרו בגמרא (תענית יא, א) בזמן שהציבור שרוי בצער אל יאמר אדם אלך לביתי ואוכל ואשתה ושלוש עלי נפשי, אלא יצער עצמו עם הציבור שנאמר 'ידי משה כבדים' וכו', וכל המצער עצמו עם הציבור זוהר ורואה בנחמת ציבור. ולכן אמר הכתוב 'ולכל היד החזקה וגו' לרמוז על כך שמשנה ציער עצמו עם הציבור כדכתיב 'ידי משה כבדים', 'אשר עשה משה לעיני כל ישראל' היינו שעשה כן משום שכל הציבור היו בצער. ונסמך לכך 'בראשית ברא אלוקים' [-היינו שהסוף וההתחלה מחוברים וסמוכים יחד] דמי שיעשה כן יזכה לראות בנחמת ציבור כשינחם הקב"ה את ישראל מצרותם, שיזכה לראות 'בראשית ברא אלוקים', יזכה לראות את הישועה החדשה אשר יעשה אלוקים שאז יחזור העולם לתיקונו הראשון. (זרע שמשון פרשת וזאת הברכה אות יא)

שמות הזוכים בהגרלת 'לומדים זוזים'

1000 שקלים

מרדכי בראון

500 שקלים

יהודה פיני גרויבר • יצחק מרציאנו • משה כהן

100 שקלים

אליהו כספי • מנחם האף • אשר גלרנטר • אברהם זכאי • יהושע רייזמן • בועז לויאב חיים בראט • אליהו יוסף יוספוב • שלמה ה.

50 שקלים

שמילי ניימאן • מרדכי כהן • אברהם כרמלי • אברהם כהן • פנחס מיני • בנימין ביקסר • מאיר ויצמן • בועז רחמים • זוסי איצקוביץ • יהואל הלברשטט • חיים פרוש • שמואל אהרן כורד • עקיב טוקר • אברהם שמש

בימים הקרובים נציגי האיגוד העולמי יצרו קשר עם הזוכים

מוקד זרע שמשון: 02-80-80-500 לקבלת הגליון לשלוח למייל: zera277@gmail.com או באתר: <https://www.zerashimshon.co.il/donation>

יוצא לאור ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 ארה"ק הרב ישראל זילברברג 05271-66450

ארה"ב הרב מנחם בנימין פאשקעס: 347-496-5657 mbpaskesz@gmail.com Zera Shimshon C/O B Paskesz 1645 48 ST Brooklyn NY 11204

ניתן להפקיד בבנק מרכנתי (17) סניף 635 מנח. 71713028 ע"ש זרע שמשון כמו"כ ניתן לתרום בכרטיס אשראי

ניתן לשלוח תרומות והנצחות לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים

ניתן להשיג את הספר 'זרע שמשון' בארה"ק: 05271-66-450 בארה"ב: 347-496-5657

זרע שמשון ע"ר 580624120